
Kurukshetra Mahatmyam

——
குருக்ஷேத்ரமஹாத்ம்யம்

Document Information

Text title : Kurukshetra Mahatmyam

File name : kurukShetramahAtmyam.itx

Category : shiva, shivarahasya

Location : doc_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | bhargAkhyah panchamAMshaH | adhyAyaH 32|| -

Latest update : June 18, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 18, 2023

sanskritdocuments.org

Kurukshetra Mahatmyam

குருக்ஷேத்ரமஹாத்ம்யம்

(ஸ்ரீவகைள³ரீஸம்வாதே³)

தே³வீ -

குருக்ஷேத்ரம் க³தா க³ங்கா³ உத்க்ரு³ஷ்டேதி த்வயோதி³தம் |
குருக்ஷேத்ரஸ்ய மாஹாத்ம்யம் வத³ ஸர்வஸுரோத்தம || 1 ||

ஸூத: -

இத்த²ம் தே³வ்யா மஹாதே³வ: ப்ரு³ஷ்டோ வசநமப்³ரவீத் |
ஸ்³ரு³ணு தே³வி குருக்ஷேத்ரமஹிமாம் மத்க்ரு³பாப்³லாத் || 2 ||

குருஸம்வரணோ நாம ராஜா³பூ³த் ஸோமவம்ஸஜ: |
ஸ ராஜ்யம் ப்ராப்ய மேதா⁴வீ வநே³ஸ்மிந் பாவநே மம || 3 ||

நாநாத³ருமஸதோபேதம் ப²லபுஷ்பவிராஜிதம் |
ஆஸ்ரமம் தம் த³விஜையுத்தம் ப்ரஸாந்தம் ஹரிமேத⁴ஸ: || 4 ||

ப்ரஸாந்தவைரைர்முநிபி⁴ர்ம்ரு³கை³ரந்யோந்யவத்ஸலை: |
தத்³வநம் ஸ ந்ரு³போ க³த்வா த³த³ர்ஸ ஹரிமேத⁴ஸ: || 5 ||

த³ரு³ஷ்ட்வா முநிவரம் ராஜா ப்ரணத: பாத³யோஸ்ததா³ |
நிஷஸாத³ தது³த³தி³ஷ்டே விஷ்டரே ந்ரு³பஸத்தம: || 6 ||

தம் பூஜயித்வா ராஜாநம் ஹரிமேதா⁴ முநிஸ்ததா³ |
ப்ராஹு தம் விநயோபேதம் ராஜாநம் ப்ராஞ்ஜலிம் ஸ்தி²தம் || 7 ||

ஸோமாந்வயஸுதா⁴ஸிந்தோ³ஸ்சந்த³ரஸ்த்வமஸி பார்தி²வ |
ஏகாகீ விபிநே கோ⁴ரே கத²ம் மாம் ஸமுபாக³த: || 8 ||

ஸ்வஸைந்யவர்ஜிதோ ராஜா க³ஜவாஜிஸமாகுல: |
ததா³ முநிம் ஸ விநயாத்ப்ராஹு ராஜா க்ரு³தாஞ்ஜலி: || 9 ||

ராஜா -

ம்ரு'க்யாவ்யபதே³ஸேந ப⁴வந்தம் த்³ரஷ்டுமாக³த: |
 த்³ரு'ஷ்ட்வா தாம் முநிஸார்தூ³ல த⁴ந்யோ⁵ஸம்யத்ய க்ரு'பாம் குரு || 10 ||

நிவாஸோ மம த⁴ந்யோ ஹி தே³ஸ: கஸ்சித்³விதீ⁴யதாம் |
 பஸவ்யஸ்ச ஸதோ³ஷத⁴ய: ப்ரபூ⁴தஸலிலோ மஹாந் || 11 ||

மாந்யஸ்த்வம் முநிஸார்தூ³ல த⁴யாத்வா தி³வ்யேந சக்ஷுஷா |
 இத்த²ம் ஸம்வரணப்ரோக்தம் வச: ஸ்ருத்வா ததா³ ரு'ஷி: || 12 ||

ராஜாநம் ஸ ததா³ ப்ராஹு விநயாநதகந்த⁴ரம் |
 முநி: -

ஸ்ர்'ரு'ணு வ்ரு'த்தம் புராஸ்சர்யம் ராஜந்மத்த: ப்ரவர்திதம் |
 தப்தவாநஸ்மி ஸுமஹத்தபோ தீ³ர்க⁴ம் புரா ந்ரு'ப || 13 ||

ஏதஸ்மிந்நேவ விபிநே ஸதா³ முநிஜநாவ்ரு'தே |
 ப⁴ஸ்மோத்³தூ⁴லிதஸர்வாங்கோ³ ருத்³ரஸூக்தஜபாத³ர: || 14 ||

ருத்³ராக்ஷமாலாப⁴ரணே ருத்³ரவிங்கா³ர்சக: ஸதா³ |
 பஞ்சாக்ஷரபரோ நித்யம் நிவஸாமி ரு'தூந்ப³ஹூந் || 15 ||

பஞ்சாக்³நிமத⁴யநிரத: பஞ்சாஸ்யத⁴யாநதத்பர: |
 தபோயுக்தம் ஸதா³ மாம் ஹி வே³வே³யோ மஹேஸ்வர: || 16 ||

ப்ராது³ராஸீத்³வ்ரு'ஷாருட: ⁴ஸாம்பி³கஸ்ச த்நிலோசந: |
 க³ணவ்ரு'ந்தை: ³பரிவ்ரு'தோ நாநாலங்காரபூ⁴ஷித: || 17 ||

ப்ரணம்ய தப்தத³த்³வந்த³வம் ப⁴க்த்யா தமஹமஸ்துவம் ||

—
 ஹரிமேதா: ⁴ -

ஸம்போ⁴ மத்தேப⁴கும்ப⁴ஸ்த²கி³த மஹாவ்ரு'த்தரம்பா⁴பா⁴ண
 த³க்³தா⁴பஸ்மா⁴ர ஸிக்ஷாக்ஷபிதகலுஷபாதா³க்ஷபாதா³தி³வந்த³ய |
 த்³வந்த³வாதீதாவ்யயேஸ ஸ்ருதிஸிக²ரக³தா³காஸகோஸாஸ்ரயேஸ
 தீ⁴ரா த்⁴ரு'த்யா | | | கரா³ர்தோலநமிஷாதா³ந்தோ³லிதஸ்தே கி³ரி: || 18 ||

பீ⁴தாம் பா³ஹூதலேந கண்ட²மிலநாஜ்ஜாதக்ருத⁴ம் த்வாம் ஸிவம் |
 த்வத்பாதா³க்³ரநிக⁴ர்ஷநிம்நகி³ரிராண்ம்ரு'லஸ்தி²தை: ஸ்வை: கரை: |
 தே³வம் ஸ்தௌதி ததா³ர்தநாத³விவஸோ வேதை³ஸ்ததா³ ராவண: || 19 ||

ஸம்ராஜம் த்வாமத்⁴வராணாம் மஹேஸம் ஹோதாரம் த்வா ஸத்யஜயம் ரோத்³ஸ்யோ: |
விப்⁴ராஜம் த்வாம் தே³வமீஸாநதோ⁵ஸ்மி தாம்ரம் ஸம்⁴பீ⁴ம் விஸ்வமீஸாநமாத்³யம் ||
20 ||

—
இதி மத்ஸ்தோத்ரஜாதேந துஷ்ட: கஷ்டஹர: ஸிவ: |
ப்ராஹு மாம் ப்ரணதோ தே³வோ நீலகண்டோ² மஹேஸ்வர: || 21 ||

ஈஸ்வர: -
ஸ்ரீ⁴விப்ராநயா ஸ்துத்யா ப⁴க்த்யா துஷ்டோ⁵ஸ்மி ஸாம்ப்ரதம் |
விங்கே³ஸ்மிந் ஸம்வஸாம்யத்³ய த்வயா பி³ல்வாதி³பூஜிதே || 22 ||

குருஜாங்க³லமேதச்ச புண்யம் க்ஷேத்ரம் ப⁴விஷ்யதி |
குருக்ஷேத்ரேஸ்வரஸ்சாஹம் விங்கே³ நித்யம் வஸாம்யஹம் || 23 ||

க³ங்கா³பி பரிதோ தே³வ க்ஷேத்ரம் ஸம்ப்லாவயிஷ்யதி |
குருக்ஷேத்ரக்ரு³தம் புண்யம் மஹச்சைவ ப⁴விஷ்யதி || 24 ||

ஸோமவம்ஸே குருநாம ப⁴விஷ்யதி ந்ரு³பாத்மஜ: |
ஸ யதா³ த்வாம் ஸமாக³த்ய பரிப்ரு³ச்ச²த்யநாமயம் || 25 ||

தஸ்மை மது³க்திஸர்வஸ்வம் ப்³ரூஹி த்வம் வத³தாம் வர |
ஸ சாத்ர நக³ரம் ஸ்ரேஷ்ட²ம் ராஜா விஸ்தாரயிஷ்யதி || 26 ||

ப்ராகாரபரிகோ²பேதம் நாநாஸௌத⁴விராஜிதம் |
ஸஸ்த்ராஸ்த்ரயந்த்ரஸோபா⁴ட⁴யம் சாதூர்வர்ண்யஜநாஸ்ரயம் || 27 ||

விபணுபணஸந்தா⁴நசத்வரம் வநஸோபி⁴தம் |
மம விங்கா³லயம் புண்யம் ஸப்ரகாரம் ஸகோ³புரம் || 28 ||

நாநாமண்டபஸோபா⁴ட⁴யம் குருக்ஷேத்ரேஸ்வரஸ்ய மே |
நாநாவாஹநஸோபா⁴ட⁴யம் மஹாரத²வைர்ரயுதம் || 29 ||

காரயிஷ்யதி பூ⁴பாலஸ்தத்ர கால: ப்ரதீக்ஷயதாம் |
முநி: -

காலப்ரதீக்ஷா ஹி மயா ஸிவாஜ்ஞாபரிபாலக: |
நிவஸாமி மஹாபா³ஹோ க்ஷேத்ரே⁵ஸ்மிந்குருஜாங்க³லே || 30 ||

விங்க³மேதந்மஹேஸஸ்ய பூ⁴ரிபி³ல்வை: ஸமர்சயந் |

முநிபி:⁴ ஸாம்⁴வைரேபி⁴ர்ப⁴வந்மார்³ப்ரதீக்ஷக: || 31 ||

விங்க³ம் மங்க³ளாத³ம் ப்ரபர்ய வஸுதா⁴தீ⁴ஸாத்³ய கஷ்டாபஹம்

த³ரு³ஷ்டம் ஜந்மஜராதி³ரோக³ஜநிதாம்ரு³த்யாதி³ (?) து:³கோ²த்கரம் |

ஹந்த்யேவாபத³முத்தமம் ஸிவஜநை: ஸம்பூஜிதம் கஷ்டஹ்ரு³த்

துஷ்டஸ்த்வய்யகி²லாக⁴ஹாரகஹரோத்க்ரு³ஷ்டாம் விமுக்திம் த்வயி || 32 ||

தா³ஸ்யத்யேவ ஸதா³ ஹி பா⁴க்³யமதுலம் ஜுஷ்டம் ஸ வை ஸங்கர: |

இத: பரம் ப⁴வாந் ராஜா கார்யஸ்யாஸ்ய பராயணம் || 33 ||

இத்த²ம் முநிவசோவீசீஜாதாநந்த³குதூஹல: |

குருஸ்தமாஹ விநயாத்³த⁴ரிமேத⁴ம் த்³விஜோத்தமம் || 34 ||

ராஜா -

கத²ம் ஜாங்க³லமேதத்³தி⁴ மம வாஸாய கல்பதே |

நாநாம்ரு³க்³க்³ணுகீர்ணம் நாநாஸார்தூ³லஸேவிதம் || 35 ||

ஸுரம்யம் சத்வரோபேதம் நக³ரம் முநிஸத்தம |

கத²மேதத்³ப⁴வேத்³ப⁴த்³ரமுபாயஸ்சாத்ர கத²யதாம் || 36 ||

ஸ முநிஸ்தம் குரும் ப்ராஹ தே³வவாக்யம் முநிஸ்ததா³ |

முநி: -

தபஸா ஸாத⁴யேத் ஸர்வம் ஸிவாத்³தே³வோத்தமோத்தமாத் |

இத்யுக்த்வா தம் ந்ரு³பம் விப்ரோ தீ³க்ஷயித்வா விதா⁴நத: || 37 ||

ப்ராஹ பஞ்சாக்ஷரம் மந்த்ரம் ராஜாநம் ப⁴ஸ்மபூ⁴ஷணம் |

ஜஜாப ஸதருத்³ரீயம் குருக்ஷேத்ரேஸமர்சயந் || 38 ||

பி³ல்வபத்ரைஸ்ததா² புண்யைர்தூ⁴பைர்தீ³பைர்மநோஹரை: |

நைவேத்யை: பாயஸாபூபை: ஸத³ந்நை: கல்பயந்ந்ரு³ப: || 39 ||

தந்நைவேத்யை: ஸாம்⁴வாநாம் போ⁴ஜநாநி ததா³ வ்யதா⁴த் |

ப்ரத³க்ஷிணநமஸ்காரை: ஸ்தோத்ரைஸ்ச விவிதை⁴ரபி || 40 ||

ப்ரணம்ய தே³வம் துஷ்டாவ ஸ ந்ரு³போ முநிநா ஸஹ |

ஸ்துதிநுதவிபு³தா⁴த்³யபாத்³பாத³ம் த³மிதாநேகஸுரத்³ருஹோருபாத³ம் |

யமிமாநஸபத்³மலீலபாத³ம் ப⁴ஜ காலாநஸபீ⁴திதோ³க்³ரபாத³ம் || 41 ||

விஷமாக்ஷமலுக்ஷ(?)ப³த்³தி⁴வீக்ஷம் விதி⁴விஷண்வாத்³யமராதி³வ்ரு³ந்த³வீக்ஷம் |

ரணத³க்ஷம் ஜக³தோ⁵கி²லக⁴க்ஷம் ப⁴ஜ த³க்ஷாத்⁴வரநாஸநே ஸுத³க்ஷம் || 42 ||

வீக்ஷாஸிக்ஷிதமந்மத²ம் ஸுரக³னாத்⁴யக்ஷம் மஹோக்ஷாங்க³க³ம் |
குக்ஷிஸ்தா²கி²லலோகஜாலமுமயா த்⁴யாயேந்ம்ரு³கா³க்ஷிக்ஷயம் || 43 ||

ஸூத: -

இத்த²ம் ஸ ராஜா விவித⁴ஸ்துதிபி:⁴ ஸபர்யயா பூஜ்ய மஹேஸலிங்க³ம் |
ஸ்துவந்முநீநாம் புரதோ த³த³ர்ஸ கௌ³ர்யா வ்ரு³ஷஸ்கந்த⁴க³தம் ததா³மாம் || 44 ||

|| இதி ஸிவரஹஸ்யாந்தர்க³தே ஸிவகௌ³ரீஸம்வாதே³ குருக்ஷேத்ரமஹாத்ம்யம் ||

- || ஸ்ரீஸிவரஹஸ்யம் | ப⁴ர்கா³க்²ய: பஞ்சமாம்ஸ: | அத்⁴யாய: 32 || -

- .. shrIshivarahasyam . bhargAkhyah panchamAMshaH . adhyAyaH 32.. -

Notes:

Shiva appears to Muni Harimedhas who is worshipping in the dense forest near the southern course of Ganga, and tells him that King Kurusamvarana will come through whom a temple will be built at that place that would come to be known as Kurukshetra. Shiva mentions that He will reside in Kurukshetra Shiva Kshetra as Kurukshetreshwara, and explains the merit of His worship in the kshetra. King Kurusamvarana arrives in the Kuru Forest and meets Muni Harimedhas, and worships the Shiva Linga as directed by him.

The shloka numbers have been maintained per the source text.

Proofread by Ruma Dewan

Kurukshetra Mahatmyam

pdf was typeset on June 18, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

